

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VI./2018
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 290/2017
populárny názov	prechodné ustanovenia Civilného sporového poriadku
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	30.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zákonodarca jednoznačne prejavil vôľu, aby sa dovolacie konania začaté pred nadobudnutím účinnosti CSP od 1. júla 2016 v rovine procesného postupu spravovali už novou právnou úpravou. Na strane druhej (systematický vzťah § 470 ods. 1 a § 470 ods. 2 CSP ako vzťah pravidla a výnimky) právne účinky dovolania podaného pred nadobudnutím účinnosti CSP zostávajú zachované. Ide tu i o procesno-právne účinky, teda aj o otázku procesnej prípustnosti dovolania podaného v období účinnosti OSP. Ustanovenie § 420 ods. 1 a 2 CSP vychádza predovšetkým z princípu legitímnych očakávaní, ochrany nadobudnutých práv a dôvery subjektov práva v právo, ak účastník konania uplatní procesný inštitút za účinnosti skoršej právnej úpravy, a teda dožaduje sa právnych účinkov (následkov), ktoré skoršia právna úprava spája s takýmto procesným inštitútom. Ak dôjde k zmene právneho predpisu, tieto účinky ostávajú zachované, čo napokon konštatuje aj predmetný § 470 ods. 2 prvá veta CSP. Zároveň však nie je možné dožadovať sa právnych účinkov podľa právneho predpisu, ktorý ešte v čase uplatnenia procesného inštitútu nie je platným a účinným právnym predpisom.
skutkový stav a základné fakty	Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici, ktorým boli sťažovatelia zaviazaní zaplatiť Stredoslovenskej energetike - Distribúcia, a.s. solidárne sumu 1.714,10 € s prísl. za neoprávnený odber elektrickej energie bez zaznamenania. Sťažovatelia proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie zo dňa 27.8.2015, v ktorom namietali najmä odňatie reálnej možnosti konať pred súdom, ktorý neakceptoval nimi predložený znalecký posudok znalca, ktorý vylúčil ich zodpovednosť za spôsobenú škodu a ani súd nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie na zistenie príčiny narušenia plomby na meracom zariadení a možnosti neoprávneného odberu elektrickej energie bez zaznamenania. Najvyšší súd SR uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol pre jeho neprípustnosť, ktorú posudzoval podľa právneho stavu platného do 30.6.2016, t. j. do účinnosti nového CSP, preto vôbec neskúmal procesnú správnosť postupu krajského súdu a vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Podľa sťažovateľov došlo k porušeniu ich práva na súdnu ochranu v zmysle čl.

	<p>46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že najvyšší súd posudzoval ich dovolanie podľa § 237 OSP, pričom správne malo byť dovolanie posudzované podľa § 419 a nasl. CSP. Ďalej sťažovatelia namietali, že postupom najvyššieho súdu im bola fakticky upretá procesná obrana proti uplatnenému žalobnému návrhu a tento postup je nutné považovať za rozporný aj s čl. 47 ods. 3 ústavy, teda požiadavky na rovnosť účastníkov a s ňou spojeného princípu kontradiktórnosti konania pred krajským súdom, pokiaľ boli zohľadnené a vyporiadané námietky žalobcu, nie však už obranné námietky (nimi predložený znalecký posudok) sťažovateľov ako žalovaných.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Najvyšší súd vysvetlil, že dovolanie podľa právnej úpravy do 30. júna 2016 možno podať, iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 OSP) a len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 238 OSP - pokiaľ ide o rozsudok), resp. len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 237 ods. 1 OSP). Dovolanie smerovalo proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré nebolo v ustanoveniach § 238 ods. 1 až 3 OSP uvedené ako rozsudok, proti ktorému je dovolanie prípustné.</p> <p>Najvyšší súd namietaným uznesením podľa § 447 písm. c) CSP odmietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu, ktoré podali 27. augusta 2015, teda ešte za účinnosti OSP, pričom dovolanie odôvodnili odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP. Podľa sťažovateľov k namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu došlo tým, že najvyšší súd posudzoval ich dovolanie podľa § 237 OSP, pričom správne malo byť dovolanie posudzované podľa § 419 a nasl. CSP. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.</p> <p>Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany. Zákonodarca týmito právnymi normami jednoznačne prejavil vôľu, aby sa dovolacie konania začaté pred nadobudnutím účinnosti CSP od 1. júla 2016 v rovine procesného postupu spravovali už novou právnou úpravou. Na strane druhej (systematický vzťah § 470 ods. 1 a § 470 ods. 2 CSP ako vzťah pravidla a výnimky) právne účinky dovolania podaného pred nadobudnutím účinnosti CSP zostávajú zachované. Ide tu i o procesno-právne účinky, teda aj o otázku procesnej prípustnosti dovolania podaného v období účinnosti OSP (m. m. III. ÚS 126/2018). Postup najvyššieho súdu pri aplikácii príslušných ustanovení OSP a CSP tak považuje ústavný súd za ústavne konformný.</p> <p>Ústavný súd v závere poukazuje na svoj ustálený právny názor, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu.</p> <p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia napriek tomu, že v petite sťažnosti namietajú aj rozsudok krajského súdu, v samotnom odôvodnení sťažnosti absentujú akékoľvek skutočnosti, ktorými by sťažnosť v tejto časti odôvodňovali. Sťažnosť je čo sa týka jej odôvodnenia smerovaná výlučne proti uzneseniu najvyššieho súdu. Ústavný súd zároveň poukazuje na nasledujúcu relevantnú časť napadnutého rozsudku krajského súdu: „Ani znalecký posudok a výsluch znalca v konaní pred súdom však nepreukazuje nedôveryhodnosť a nepravdivosť svedeckých výpovedí svedkov tak, ako to namietali odporcovia v odvolaní, je nepochybné, že znalec vo vzťahu k možnosti</p>

	<p>zvesiť dvierka na rozvodovej skrini sa nevedel vyjadriť k tomu, ako to bolo v roku 2010 (v čase vykonania kontroly), či v tom čase bolo možné nejakým spôsobom s nimi manipulovať alebo nie. Za situácie, že by boli dvierka rovnako osadené v roku 2010, keď sa zisťoval neoprávnený odber, ako v roku 2012, keď znalec vykonával znalecké dokazovanie a vypracoval znalecký posudok, nebolo by možné robiť zásahy v rozvodovej skrini bez odomknutia obidvoch zámkov, teda ani záver znalca nespochybnil pravdivosť výpovede svedkov...“ S poukazom na citovanú časť rozsudku krajského súdu, vyjadrenie podpredsedu krajského súdu a absenciu relevantného odôvodnenia sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje neexistenciu príčinnej súvislosti medzi sťažovateľmi namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rozsudkom krajského súdu.</p> <p>Ústavný súd rozhodol:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené neboli.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	I. ÚS 551/2017 III. ÚS 126/2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	intertemporalita dovolanie-prípustnosť znalec, znalecký posudok-znalecké dokazovanie

spisová značka	I. ÚS 643/2017
populárny názov	prípustnosť dovolania - súbežne uplatnené dôvody
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Je ústavne (ale i zákonne) neakceptovateľný taký postup, ktorým by bol dovolaateľ nútený vybrať si len jeden z dôvodov prípustnosti dovolania napriek reálnej existencii viacerých dôvodov prípustnosti dovolania. Zo žiadneho zákonného ustanovenia CSP nevyplýva obmedzenie, ktoré by čo i len naznačovalo, že proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné dovolanie z dôvodu podľa § 420 CSP, ako aj podľa § 421 CSP, by uplatnenie niektorého dôvodu prípustnosti dovolania vylučovalo alebo podmieňovalo možnosť uplatniť aj iný dovolací dôvod. Možno konštatovať, že § 420 CSP zakladá samostatne prípustnosť dovolania a rovnako samostatne zakladá prípustnosť dovolania aj § 421 CSP. Zákon medzi nimi neupravuje žiadnu súvislosť, a to ani podmieňujúcu, ani vylučujúcu.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd uznesením povolil obnovu konania vedeného na okresnom súde, v ktorom súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 498,33 eur s prísl. sťažovateľovi. Keďže sťažovateľ zastával názor, že dôvody na povolenie obnovy konania nie sú dané (návrh bol podaný oneskorene a súd prvej inštancie sa s jeho právnymi argumentmi nevysporiadal), proti rozhodnutiu sa odvolal. Krajský súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, pričom sa podľa sťažovateľa taktiež

	<p>nevysporiadal s jeho argumentáciou a rozhodol aj v rozpore s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Sťažovateľ preto podal proti rozhodnutiu krajského súdu z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a § 420 písm. f) CSP dovolanie. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné.</p> <p>V podanej sťažnosti sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť uznesenia okresného súdu a napadnutého uznesenia krajského súdu z dôvodu, že tieto sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s argumentmi sťažovateľa. Vo vzťahu k napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu sťažovateľ namietal, že krajský súd sa nesprávne a nekriticky stotožnil so zisteniami okresného súdu bez toho, aby sa vysporiadal s argumentmi sťažovateľa v odvolaní, že nezopakoval a nedoplnil dokazovanie, i keď to bolo potrebné, a že nezohľadnil verejný záujem a s tým súvisiacu potrebu nariadiť pojednávanie. Podstatnú časť sťažnosti však tvorí námietka arbitrárnosti a nezákonnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľa bez toho, aby sa zaoberal prípustnosťou a dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, a to i napriek tomu, že sťažovateľ ako dovolací dôvod primárne uviedol rozpor napadnutého uznesenia krajského súdu, ako aj okresného súdu s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Sťažovateľ nesúhlasí s rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý nepripúšťa súbežné uplatnenie viacerých dôvodov prípustnosti dovolania a ktorý pri uplatnení viacerých dovolacích dôvodov prihliada na dôvod uvedený v CSP v prednejšom poradí ako na ten, ktorý ako najzávažnejší uvedie dovolateľ. Ako pochybenie zo strany najvyššieho súdu vníma sťažovateľ aj nesprávne posúdenie neexistencie dôvodu podľa § 420 ods. 1 písm. f) CSP aj tým, že najvyšší súd nereagoval na argumentáciu sťažovateľa, že ani okresný súd, ani krajský súd neprihliadli na nepreukázanie zachovania lehoty na podanie návrhu na obnovu konania zo strany odporkyne.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu bola otázka, či je z ústavného hľadiska udržateľný taký prístup najvyššieho súdu ako súdu rozhodujúceho o dovolaní, v zmysle ktorého ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa ustanovenia § 420 CSP, ako aj § 421 CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP. K tejto otázke prijal ústavný súd uznesením č. k. Plz. ÚS 1/2018-22 z 25. apríla 2018 zjednocujúce stanovisko, ktoré je plne aplikovateľné aj v tejto veci. Ústavný súd v ňom poukazuje, že pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP, ako aj § 421 CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a) až f) CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Zo žiadneho zákonného ustanovenia CSP nevyplýva obmedzenie, ktoré by čo i len naznačovalo, že proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné dovolanie z dôvodu podľa § 420 CSP, ako aj podľa § 421 CSP, by uplatnenie niektorého dôvodu prípustnosti dovolania vylučovalo alebo podmieňovalo možnosť uplatniť aj iný dovolací dôvod. Možno konštatovať, že § 420 CSP zakladá samostatne prípustnosť dovolania a rovnako samostatne zakladá prípustnosť dovolania aj § 421 CSP. Zákon medzi nimi neupravuje žiadnu súvislosť, a to ani podmieňujúcu, ani vylučujúcu. Právna úprava je v tomto smere jasná a jednoznačná. Neexistuje preto dôvod, prečo by mal súd pri rozhodovaní postupovať podľa čl. 4 ods. 2 CSP. Napokon, zmyslom tohto ustanovenia je určiť taký postup, aby súd nemusel stranu pri rozhodovaní odmietnuť (zákaz odmietnutia spravodlivosti) a v prípade pochybností rozhodnúť pozitívne. Aplikáciou tohto ustanovenia spôsobom, ako to vykonal veľký senát, by došlo k presne opačnému efektu. Je ústavne (ale i zákonne) neakceptovateľný taký postup, ktorým by bol dovolateľ nútený vybrať si len</p>

jeden z dôvodov prípustnosti dovolania napriek reálnej existencii viacerých dôvodov prípustnosti dovolania. Týmto postupom by bola de facto rozhodovacia činnosť súdu delegovaná na dovolateľa, resp. advokáta, čo je neprípustné. Právne posúdenie prípustnosti opravného prostriedku a aplikácia práva na konkrétny prípad je úlohou (dovolacieho) súdu. Z právnej úpravy CSP, ktorá neukladá dovolateľovi povinnosť podať dovolanie len z jedného dôvodu prípustnosti, možno vyvodiť záver, že dovolateľ môže podať dovolanie kumulatívne z oboch dôvodov prípustnosti (§ 420 a § 421 CSP).

V zmysle čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Ak veľký senát zužuje viaceré uplatnené dôvody prípustnosti dovolania len na jeden z nich, a to ten, ktorý je v zákone uvedený na prednejšom mieste, jeho výklad protirečí nielen jasnému textu zákona, ale súčasne aj základnému princípu, na ktorom CSP (čl. 3 ods. 2 CSP). Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 1/02). Ak veľký senát najvyššieho súdu generálne vylúčil súbežné uplatnenie dôvodov prípustnosti dovolania a pre takéto vylúčenie neexistujú rozumné a presvedčivé argumenty, odňal tým právo dovolateľovi na prístup k súdu a porušil zásadu zákazu denegatio iustitiae.

Pokiaľ sťažovateľ v podanom dovolaní uplatnil súbežne dôvody prípustnosti dovolania podľa § 420 ods. 1 písm. f) CSP, ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a najvyšší súd sa v napadnutom uznesení pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzil len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 ods. 1 písm. f) CSP, porušil tým základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto uznesenie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy ústavný súd uvádza, že v texte sťažnosti sťažovateľ neuviedol žiadnu sťažnostnú argumentáciu, ktorá by svedčila o tom, akým spôsobom/konaním malo dôjsť k porušeniu označeného práva sťažovateľa. Keďže v tomto smere sťažovateľ svoju sťažnosť neodôvodnil a ústavný súd nezistil existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom a namietaným konaním a rozhodnutím najvyššieho súdu, s ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosti v časti namietajúcej porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu nevyhovel.

Vecným zaobraním sa sťažnosťou vo vzťahu k namietanému postupu a uzneseniu krajského súdu ústavnému súdu bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 in fine ústavy, a preto rešpektujúc zásadu vlastného sebaobmedzenia a zdržanlivosti (PL. ÚS 3/09, I. ÚS 76/2011, PL. ÚS 95/2011), ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa postupom a namietaným uznesením krajského súdu, ktoré budú predmetom posúdenia zo strany najvyššieho súdu po vrátení veci na ďalšie konanie.

Ústavný súd rozhodol:

Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli. Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 155/2016 ústavný súd zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel a priznal náhradu trov konania.

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	č. k. Plz. ÚS 1/2018-22 ESELP vo veci Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu z 28.5.1985, sťažnosť č. 8225/78
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	spotrebiteľ, spotrebiteľské právo-neprijateľné podmienky dovolenie-prípustnosť občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok zmluvná pokuta obnova konania-v občianskom súdnom konaní

spisová značka	I. ÚS 101/2018
populárny názov	súdny poplatok v odvolacom konaní-vyporiadanie BSM
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	30.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Základným pravidlom pri určení sadzby súdneho poplatku podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a výpisu z registra trestov v znení neskorších predpisov (ZSP) je totožnosť sadzieb v prvostupňovom i v odvolacom konaní. Logickým a systematickým výkladom treba dospieť k tomu, že toto pravidlo sa musí uplatniť aj v prípade spoplatňovania odvolacieho konania o vyporiadaní BSM takou istou sadzbou súdneho poplatku ako prvostupňové konanie. Totiž odvolanie je z hľadiska úpravy procesného práva návrhom na začatie odvolacieho konania, a preto nie je nijaký dôvod, aby odvolateľ a (navrhovateľ a) mala zaťažovať takzvaná konečná poplatková povinnosť podľa sadzobníka položky 6 písm. b) ZSP za vyporiadanie BSM, ktoré sa práve odvolaním spochybňuje. Odvolateľ a nemožno zaťažovať poplatkovou povinnosťou za vyporiadanie BSM už raz uloženou odvolaním napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu, t. j. duplicitne.
skutkový stav a základné fakty	Na okresnom súde bolo vedené konanie, v ktorom sa žalobca domáhal proti sťažovateľke vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) zaniknutého v dôsledku rozvodu ich manželstva. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom, proti ktorému podali odvolanie obe strany sporu. Následne okresný súd uznesením vydaným vyššou súdnou úradníčkou uložil sťažovateľke povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatila súdny poplatok za odvolanie v sume 9 345 €. Proti uzneseniu vydanému súdnou úradníčkou podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala nesprávnosť výšky súdneho poplatku a žiadala, aby okresný súd zmenil uznesenie bez nariadenia pojednávania a vyrubil súdny poplatok vo výške 66 €. O sťažnosti sťažovateľky rozhodol okresný súd napadnutým uznesením zo 16. januára 2018, ktorým zmenil uznesenie vydané súdnou úradníčkou tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 8 292,25 € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

	<p>Sťažovateľka namieta, že napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jej právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Konanie o vyporiadanie BSM je podľa názoru sťažovateľky z hľadiska zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len "ZSP") špecifickým druhom konania, v ktorom sa konanie spoplatňuje výberom až 2 poplatkov, a to pri začatí konania vyrubení poplatku z návrhu (ustanoveného pevnou sumou) - „ex ante“ a pri skončení konania vyrubení ďalšieho poplatku za samotné vyporiadanie (ustanoveného percentnou sadzbou zo základu poplatku a tiež dolnou a hornou hranicou poplatku, vymedzenými pevnými sumami, pričom výška percentnej sadzby poplatku je závislá na spôsobe skončenia konania, teda na povahe rozhodnutia končiaceho konanie) – „ex post“. Základným pravidlom pri určení sadzby poplatku je totožnosť sadzieb v prvostupňovom i v odvolacom konaní. Logickým aj systematickým výkladom do úvahy prichádzajúcich ustanovení ZSP treba dospieť k tomu, že toto pravidlo sa musí uplatniť i v prípade záujmu na spoplatňovaní odvolacieho konania o vyporiadanie BSM a dopadať môže len na pevnú sumu poplatku z návrhu, t.j. poplatku vo výške 66 eur. Odvolanie je z hľadiska úpravy procesného práva návrhom na začatie odvolacieho konania (a preto nie je dôvod, aby navrhovateľka takéhoto konania mala zaťažovať tzv. konečnú poplatkovú povinnosť za vyporiadanie - ktoré sa práve odvolaním spochybňuje), okrem toho však z obsahu ustanovenia § 7 ods. 8 ZSP je zrejmé, že tam uvedený spôsob určenia výšky poplatku sa týka výlučne poplatku za vyporiadanie (pri poplatku z návrhu na vyporiadanie pre jeho určenie pevnou sumou totiž o žiadnom základe poplatku nemožno hovoriť) a odsek 10 rovnakého ustanovenia ZSP je podľa jeho obsahu v konaní o vyporiadanie BSM nepoužiteľným, keďže práve pre toto konanie obsahuje zákon špeciálnu úpravu na inom mieste (práve v ust. § 7 ods. 8 ZSP). Sťažovateľka v sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu poukázala aj na nález ústavného súdu, v ktorom sa explicitne vyjadril k otázke určovania výšky poplatkovej povinnosti v konaní o vyporiadani BSM (I. ÚS 464/2010).</p> <p>Na jednej strane síce uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva – Tolstoy – Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo, 1995, Kreuz v. Poľsko, 2001). Na druhej strane za rozporné s čl. 6 ods. 1 dohovoru je možné považovať rozhodnutie súdu, ktorým účastníka zaťaží povinnosťou zaplatiť súdny poplatok ešte pred rozhodnutím o veci (ex ante), ktorou ho však podľa zákona môže zaťažiť najskôr až v rozhodnutí o veci (ex post) alebo vo výške oproti zákonom ustanovenej výške v podstatne vyššej. Výklad a aplikácia ustanovení CSP, ako aj ustanovení ďalších zákonných predpisov upravujúcich podmienky prístupu k súdnej ochrane zo strany všeobecných súdov musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (obdobne napr. II. ÚS 174/04, III. ÚS 209/05). Z tohto hľadiska musí všeobecný súd prihliadať na rovnováhu medzi poskytnutím materiálnej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania a ochranou plynulého a riadneho výkonu spravodlivosti pred neuváženým, prípadne šikanujúcim výkonom práva spoplatňovaním úkonov súdneho konania chápaným v zhode s ústavne súladným ukladaním súdnych poplatkov (čl. 59 ods. 2 ústavy) obzvlášť v prípadoch, ak bezprostredným následkom nezaplatenia súdneho poplatku v určenej lehote je zastavenie (ukončenie) súdneho konania.</p> <p>Napadnuté uznesenie okresného súdu je preto potrebné považovať za rozhodnutie, ktoré porušuje označené práva sťažovateľky v dôsledku toho, že bolo arbitrárne a zjavne neodôvodnené, pretože okresný súd prekročil rozumné medze výkladu právnej normy (zákona o súdnych poplatkoch), a tak sťažovateľku zaťažil povinnosťou zaplatiť súdny poplatok, ktorá zo zákona ani</p>

	<p>na základe zákona z iného všeobecne záväzného predpisu nevyplýva.</p> <p>Základným pravidlom pri určení sadzby súdneho poplatku podľa § 6 ods. 2 ZSP je totožnosť sadziieb v prvostupňovom i v odvolacom konaní. Logickým a systematickým výkladom do úvahy prichádzajúcich ustanovení ZSP treba dospieť k tomu, že toto pravidlo sa musí uplatniť aj v prípade spolplatňovania odvolacieho konania o vyporiadaní BSM takou istou sadzbou súdneho poplatku ako prvostupňové konanie. Totiž odvolanie je z hľadiska úpravy procesného práva návrhom na začatie odvolacieho konania, a preto nie je nijaký dôvod, aby odvolateľ (navrhovateľ) mala zaťažovať takzvaná konečná poplatková povinnosť podľa sadzobníka položky 6 písm. b) ZSP za vyporiadanie BSM, ktoré sa práve odvolaním spochybňuje. A teda podľa názoru ústavného súdu odvolateľ nemožno zaťažovať poplatkovou povinnosťou za vyporiadanie BSM už raz uloženou odvolaním napadnutým rozsudkom prvostupňového súdu, t. j. duplicitne.</p> <p>Keďže aj podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, povinnosť zaplatiť súdny poplatok „za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“ (ako povinnosť „ex post“) nevzniká osobitne v súvislosti s prvostupňovým konaním a osobitne v súvislosti s odvolacím konaním, ale iba raz v súvislosti s právoplatným ukončením konania o vyporiadaní BSM jeho vyporiadaním, a to nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť tento poplatok uložila.</p> <p>Ukladanie súdnych poplatkov, ktoré samo osebe predstavuje zásah do práva účastníka na súdnu ochranu (na spravodlivý proces), sa môže realizovať iba v zákonom (na základe zákona) jasne a určite stanovenom rozsahu a obsahu; potreba reštriktívneho výkladového prístupu v súvislosti s ukladaním povinnosti platiť súdny poplatok vyplýva už zo samotnej povahy ústavnej možnosti ukladať poplatky (čl. 59 ústavy). Ústavný súd preto dospel k záveru, že v uvedenom prípade bol daný dôvod na nápravu nezákonného rozhodnutia (uznesenia vydaného súdnou úradníčkou), a teda dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu podľa § 250 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Okresný súd síce v napadnutom uznesení zmenil výšku súdneho poplatku, avšak rovnako ako súdna úradníčka v predchádzajúcom uznesení nesprávne aplikoval zákon o súdnych poplatkoch, pričom ako základ pre určenie výšky súdneho poplatku určil cenu nároku uplatňovaných v odvolaní. Ústavný súd je preto nútený konštatovať, že záver okresného súdu v uvedenom smere bol zjavným výkladovým vybočením, ktoré predstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) vychádzajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené.</p> <p>Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľke priznal právo na náhradu trov.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>I. ÚS 464/2010 I. ÚS 629/2017</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p>

	poplatok-sadzobník poplatok-súdny arbitrárnosť vlastníctvo-vysporiadanie
--	---

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 86/2018
populárny názov	prípustnosť dovolania
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	28.03.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom Okresný súd Bratislava I zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá jej mala vzniknúť aj v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone bankového dohľadu nad činnosťou Podielového družstva slovenské investície a obchodníka s cennými papiermi obchodnej spoločnosti CAPITAL INVEST, o. c. p., a. s. Po podaní odvolania zo strany sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením ako procesne neprípustné odmietol. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta najmä arbitrárnosť a ústavnú neudržateľnosť záverov krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom <u>krajského súdu</u> : V tejto časti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nespĺnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (splnomocnenie bolo udelené advokátovi na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom len v rozsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením <u>najvyššieho súdu</u> : K porušeniu označných práv uznesením najvyššieho súdu malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že najvyšší súd odmietol jeho právo na súdnu ochranu a dostatočne sa nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať, a svoje uznesenie nedostatočne odôvodnil. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší

	<p>súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania podaného sťažovateľom podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (t. j. podľa procesného predpisu predchádzajúcemu v súčasnosti účinnému Civilnému sporovému poriadku, pozn.) je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako procesne neprípustné, pričom sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými jeho dovolacími námietkami. Z tohoto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľa sa odmieta.</p> <p><u>Odlíšne stanovisko sudcu Milana Lalička:</u></p> <p>Ústavný súd sa de lege lata hodnoteniu prípustnosti dovolania nemôže vyhnúť, pretože v "hre" je otázka prístupu na súd (a riziko denegatio iustitiae) v takej závažnej otázke, akou je ochrana ústavou zaručených základných práv, ktoré sú predmetom konania pred všeobecným súdom. Najvyšší súd nerešpektoval: a) ustanovenie § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. 7. 2016 a podľa ktorého sa aj pri dovolaniach podaných pred týmto dňom uplatní aplikácia príslušných ustanovení o dovolaní uvedených v CSP a nie v OSP;</p> <p>b) skutočnosť, že dovolanie má len jediný účinok, a to devolutívny, čo znamená, že súdom príslušným na konanie o dovolaní podanom pred 1.7.2016 je aj po tomto termíne najvyšší súd;</p> <p>c) čas vyhlásenia sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyšším súdom 20.12.2017 mal teda automaticky iniciovať aplikabilitu nielen ustanovenia § 420 písm. f), ale aj § 421 tak, ako to explicitne vyjadruje § 471 ods. 1 CSP, a nie § 237 ods. 1 písm. f) a § 238 OSP;</p> <p>d) podľa CSP je prípustná aj kumulácia dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 a § 421, ktorú najvyšší súd nerešpektoval.</p> <p>Sťažnosť sťažovateľa mala byť preto prijatá na ďalšie konanie, v ktorom by bol vydaný kasačný nález podľa čl. 127 ods. 2 ústavy</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>arbitrážnosť náhrada škody (ujma)-majetková ujma dovolanie-prípustnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 127/2018</p>
<p>populárny názov</p>	<p>neodkladné opatrenie</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Peter Brňák</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	18.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia), prípadne rozhodnutím o zrušení nariadeného predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity). Realizácia inštitútu neodkladného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o neodkladnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovoliavať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom.
skutkový stav a základné fakty	Uznesením okresného súdu bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo sťažovateľke uložené zdržať sa výkonu vlastníckeho práva strieť užívanie – nehnuteľností presne špecifikovaných v tomto uznesení okresného súdu do právoplatného skončenia predmetného konania okresného súdu (ide o konanie o určenie neplatnosti dražby, pozn.). Na základe podaného odvolania sťažovateľky proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu bolo uznesením krajského súdu potvrdené predmetné uznesenie okresného súdu. Sťažovateľka uviedla, že uplatňovanie námietok týkajúcich sa práva k obydlia a následné uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia v spojení s uznesením krajského súdu je v rozpore s dobrými mravmi a tiež výsledkom zneužitia práva, nakoľko žalobca v rade 1 používa ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako pomyselný „štít proti veriteľom“ a súčasne bráni uspokojeniu pohľadávok svojich veriteľov, nakoľko súčasná situácia je pre žalobcu v rade 1 vyhovujúca. Žalobca v rade 1 nemusí platiť poplatky za energie ani nájomné a rozhodnutím o vydaní neodkladného opatrenia bolo fakticky znemožnené podať na súd návrh na vypratanie predmetnej nehnuteľnosti a zároveň podaním žaloby o neplatnosti dobrovoľnej dražby žalobcami bráni k uspokojeniu pohľadávok svojich veriteľov. V predmetnej veci sú všetky návrhy podávané žalobcom v rade 1 účelové, iba s cieľom zabrániť speňaženiu majetku a znemožniť uspokojenie pohľadávok veriteľov žalobcu v rade 1. Sťažovateľka tiež uviedla, že ak žalobca v rade 1 podal sám voči svojej osobe návrh na vyhlásenie konkurzu, musel už dopredu predvídať situáciu a počítať so skutočnosťou, že svoje obydlie bude musieť opustiť, nakoľko jeho obydlie bude predmetom speňaženia, a to bez ohľadu na to či bola dobrovoľná dražba platná, alebo neplatná. Zo správania žalobcu v rade 1 usudzujeme, že možnosť opustenia svojho obydlia si ani len nepripúšťa a absolútne nezodpovedne nevyriešil otázku svojho nasledujúceho bývania. Ochrana obydlia žalobcov v rozpore s výkonom vlastníckeho práva sťažovateľky je v rozpore s dobrými mravmi, zakladá obštrukcie v konkurznom konaní voči majetku žalobcov a skutočným zámerom žalobcov je iba status quo bez poskytnutia akejkoľvek súčinnosti voči veriteľom, správcovi a vydražiteľovi. Ak by bol skutočný zámer žalobcov ochrániť svoje obydlie, žalobca v rade 1 by po podaní návrhu na vyhlásenie konkurzného konania vyhľadal adekvátnu náhradu svojho príbytku alebo žalobca v rade 2 by v prvom rade uplatnil svoje predkupné právo voči rodinnému domu.“ Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základných práv postupom krajského súdu v napadnutom konaní, zrušil uznesenie krajského súdu, zrušil uznesenie okresného súdu a prikázal

	okresnému súdu opätovne konať a rozhodnúť.
z odôvodnenia	<p>Rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia), prípadne rozhodnutím o zrušení nariadeného predbežného opatrenia vydaným v rámci občianskoprávneho konania môže súd porušiť základné právo alebo slobodu účastníka súdneho konania, avšak takéto porušenie by sa mohlo stať predmetom konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len vtedy, ak by mu nebolo možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného účastníkovi konania pred všeobecnými súdmi (princíp subsidiarity) (III. ÚS 281/07).</p> <p>Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie možno predovšetkým považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (obdobne I. ÚS 46/00).</p> <p>Pokiaľ ide o rozhodovaciau prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke neodkladných (predbežných) opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie Apis versus Slovenská republika č. 39754/98 z 10. 1. 2000, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 dohovoru ratione materiae v konaní o zrušení predbežného opatrenia).</p> <p>Realizácia inštitútu neodkladného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o neodkladnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovoliavať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (mutatis mutandis II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07, III. ÚS 95/2016).</p> <p>V danom prípade teda ústavný súd na základe uvedených zistení v prvom rade konštatuje, že prima facie nie je daná jeho právomoc na prerokovanie veci, pretože ochranu právam sťažovateľky poskytuje Civilný sporový poriadok a všeobecný súd v dotknutom konaní vo veci samej, a to prostredníctvom účinných a dostupných právnych prostriedkov nápravy.</p> <p>Naviac, formulácia petitu sťažnosti tiež nezodpovedá § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľka totiž porušenie práv nenapáda vo vzťahu k okresnému súdu, ale napriek tomu žiada zrušiť jeho rozhodnutie a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň žiada zrušiť rozhodnutie krajského súdu a okresného súdu, tieto však nie sú dostatočne konkretizované (nie je uvedené, z ktorého dňa sú predmetné rozhodnutia). Súčasne splnomocnenie advokátovi bolo udelené vo všeobecnosti na zastupovanie pred ústavným súdom, ale bez označenia konkrétneho právoplatného rozhodnutia, opatrenia či iného zásahu, ktoré majú byť v konaní pred ústavným súdom sťažnosťou napadnuté.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sa odmieta.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom predbežné opatrenie občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok žaloba dražba

spisová značka	I. ÚS 141/2018
populárny názov	dovolacie dôvody
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	25.04.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Dovolatel'mi namietaná okolnosť, či odporcovia sú alebo nie sú dlžníkmi navrhovateľov, je otázkou vecnej legitímácie (aktívnej na strane navrhovateľov a pasívnej na strane odporcov), ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci. Má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Otázkou, či navrhovateľ bol v spore aktívne legitimovaný, t. j. či bol nositeľom tvrdeného hmotného práva, a či správne označil osobu - nositeľa tvrdenej povinnosti, teda či ním označený odporca, v tomto prípade odporcovia, boli v spore naozaj pasívne legitimovaní, rieši súd až v samom závere konania. Až z meritórneho rozhodnutia vyplynie autoritatívny záver o otázke vecnej legitímácie účastníkov konania a posudzovať túto otázku v štádiu konania, kedy sa rozhoduje o neodkladnom opatrení, je predčasné a vzhľadom na neukončené dokazovanie vo veci samej aj nemožné. Predpokladom naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. c) OSP je kumulatívne (súčasné) splnenie dvoch predpokladov, a to aby išlo o účastníka konania, ktorý nie je procesne spôsobilý (t. j. má sice spôsobilosť byť účastníkom konania, t. j. je spôsobilý byť nositeľom procesných práv a povinností, avšak nie je spôsobilý sám tieto procesné práva a povinnosti aj realizovať, t. j. nemá procesnú spôsobilosť), a súčasne aj napriek tomu nedostatku aj tak nebol kvalifikovane právne zastúpený.
skutkový stav a základné fakty	Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd uznesením zakázal odporcovi v 1. rade scudziť alebo zaťažiť jeho obchodný podiel v obchodnej spoločnosti NESTVEST, s.r.o., ktorý vo výške 100 % v označenej spoločnosti vlastnil najprv otec odporcu v 1. rade, a to odporca v 3. rade, ktorý tento obchodný podiel vo výške 100 % previedol na svoju manželku, teda odporkyňu v 2. rade (sťažovateľka v 1. rade), ktorá ho následne k 30. decembru 2011 zmluvne previedla na svojho syna, teda na už zmieneného odporcu v 1. rade, ktorý sa tak stal jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti NESTVEST, s.r.o, a odporcovia v 2. (t. j. sťažovateľka v 1. rade) a 3. rade sú jej konateľmi. Označeným uznesením okresný súd súčasne odporcom v 2. a 3. rade a tiež obchodnej spoločnosti NESTVEST, s.r.o., ako povinnej osobe, ktorá nebola účastníkom konania vo veci odporovateľnosti právnych úkonov odporcov v 1. – 3. rade, uložil povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov v mene NESTVEST, s.r.o, ktoré by smerovali k scudzeniu jej majetku. Uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení bolo v odvolacom konaní

	<p>potvrdené uznesením krajského súdu a dovolanie odporcov v 1. – 3. rade (odporkyňa v 2. rade je sťažovateľkou v 1. rade, pozn.), ako aj dovolanie NESTVEST, s.r.o., ako povinnej osoby (t. j. právny predchodca sťažovateľky v 2. rade, pozn.) bolo napádaným uznesením najvyššieho súdu ako neprípustné odmietnuté. Z uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že obchodná spoločnosť NESTVEST, s.r.o. bola dňom 31. 05. 2017 zrušená tak, že k jej zániku došlo v dôsledku zlúčenia s obchodnou spoločnosťou Stepreal s.r.o., ktorá sa tak stala právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti.</p> <p>Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv v príčinnej súvislosti s uznesením najvyššieho súdu, ktoré považujú za arbitrárne z dôvodu, že podľa ich názoru sa najvyšší súd ústavne neudržateľným spôsobom vysporiadal s ich dovolacími dôvodmi, ktoré subsumovali pod § 237 ods. 1 písm. b), c) a f) OSP. Sťažovatelia namietali, že okresný súd, krajský súd a napokon aj najvyšší súd v konaní o odporovateľnosť právnych úkonov, mal predbežným opatrením uložiť povinnosť nielen odporcom v 3. rade, ale aj odporcom v 1. a 2. rade a tiež aj obchodnej spoločnosti NESTVEST, s.r.o., a to aj napriek tomu, že tieto subjekty nie sú a nikdy neboli dlžníkmi navrhovateľov, namietali tiež, že v konaní ich zastupoval advokát, ktorému síce udelili splnomocnenie, avšak toto malo byť obmedzené len na ich zastupovanie v konaní pred Okresným súdom Bratislava IV vedenom pod sp. zn. 4 C 253/07, v ktorom bol potvrdený nárok navrhovateľov na peňažné plnenie voči odporcom v 3. rade, avšak toto splnomocnenie nemalo byť navrhovateľmi tomuto advokátovi udelené aj na ich zastupovanie v dotknutom konaní o odporovateľnosti právnych úkonov. Sťažovatelia tiež tvrdili, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo riadne odôvodnené, okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a vec nesprávne posúdil.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľmi aplikovaný dovolací dôvod podľa v rozhodnom čase účinného ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b) OSP je založený na predpoklade, že zmätočnosť konania je založená tým, že súd by konal ako s účastníkom konania s osobou, ktorej nesvedčí spôsobilosť byť účastníkom konania, t. j. znamenalo by to, že súd by konal ako s účastníkom konania s fyzickou osobou, ktorá už zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu, alebo so zaniknutou právnickou osobou, čo však nebol daný prípad. Z toho, že sťažovatelia tento dovolací dôvod odôvodnili tým, že podľa ich názoru odporcovia v 1. – 3. rade, ako aj obchodná spoločnosť nemôžu byť účastníkmi konania, pretože nie sú dlžníkmi navrhovateľov, teda podľa nich im nesvedčí hmotnoprávna povinnosť, o ktorú sú žalovaní, je nepochybné, že sťažovatelia si pojem spôsobilosti byť účastníkom konania na strane odporcov celkom mylne zamieňajú s pojmom ich pasívnej vecnej legitímácie, ktorá vypovedá o tom, či odporcom v skutočnosti svedčí alebo nesvedčí hmotnoprávna povinnosť alebo právo, o ktoré sú žalovaní, a zistenie tejto otázky je predmetom samotného (dokazovania) súdneho konania, v závislosti od vyriešenia ktorej súd napokon žalobe vyhovie alebo ju zamietne.</p> <p>Aj v prípade odôvodnenia tohto dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. c) OSP je evidentné zamieňanie si pojmov a nepochopenie ich podstaty sťažovateľmi, keď predpokladom jeho naplnenia je kumulatívne (súčasné) splnenie dvoch predpokladov, a to aby išlo o účastníka konania, ktorý nie je procesne spôsobilý (t. j. má síce spôsobilosť byť účastníkom konania, t. j. je spôsobilý byť nositeľom procesných práv a povinností, avšak nie je spôsobilý sám tieto procesné práva a povinnosti aj realizovať, t. j. nemá procesnú spôsobilosť), a súčasne aj napriek tomu nedostatku aj tak nebol kvalifikovane právne zastúpený. Z citovaného je zrejmé, že najvyšší súd podstatu pojmov procesnej spôsobilosti a aktívnej vecnej legitímácie opäť objasnil ústavne udržateľným spôsobom a tiež konštatoval, že v danom, prípade ani jednému z navrhovateľov nechýbala procesná spôsobilosť, t. j. obaja boli oprávnení a spôsobilí konať aj samostatne bez právneho zastúpenia, čo znamená, že už v tomto bode nie je naplnený jeden z predpokladov dovolacieho dôvodu podľa §</p>

	<p>237 ods. 1 písm. c) OSP. Súčasne však najvyšší súd podotkol, že aj napriek plnej procesnej spôsobilosti oboch navrhovateľov (ktorí neboli pozbavení ani obmedzení vo svojej spôsobilosti na právne úkony) v ich mene konal advokát, čo je síce prípustné aj v prípade plne procesne spôsobilého účastníka konania, avšak v danom prípade tak advokát síce postupoval na základe splnomocnenia, ktoré bolo navrhovateľmi obmedzené pre účely iného konania, avšak vzhľadom na to, že navrhovateľa ako plne procesne spôsobilí účastníci konania boli schopní v plnom rozsahu posúdiť dopad a význam úkonov tohto advokáta a aj napriek tomu sa proti jeho úkonom neohradili, nepovažoval toto formálne pochybenie navrhovateľov za naplnenie jedného z predpokladov podľa zmieneného dovolacieho dôvodu. Aj toto odôvodnenie najvyššieho súdu možno podľa ústavného súdu považovať za ústavne akceptovateľné.</p> <p>Napokon v súvislosti s posledným dovolacím dôvodom podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, ktorý sťažovatelia odôvodnili poukazom na nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ústavný súd súhlasí s názorom najvyššieho súdu, ktorý svoje rozhodnutie odôvodnil takto:</p> <p>„Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvostupňového, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným uznesením súdu prvého stupňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 OSP spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal s dôvodmi, ktoré viedli k nariadeniu predbežného opatrenia, zamerajúc sa na účel inštitútu predbežného opatrenia, pri nariadení ktorého sa dôraz kladie na zabezpečenie rýchlej a účinnej ochrany ohrozených práv, zohľadniac kritérium primeranosti ujmy vo sfére dispozičných práv odporcov (resp. povinnej osoby) k nehnuteľnému majetku v dôsledku nariadeného predbežného opatrenia. Dovolací súd vo vzťahu k námietke dovolateľov spočívajúcej v tvrdení o porušení nedotknuteľnosti majetku chráneného ústavou doplnia, že predbežným opatrením nie je povinnému odňaté vlastnícke právo a nie je mu ani znemožnené užívanie vlastníctva; povinnému sú iba zakázané právne dispozície vymenované v uznesení súdu (II. ÚS 110/96). Rovnako aj uznesenie odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, pretože v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.“</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sa domieta pre jej zjavnú neopodstatnenosť.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	II. ÚS 110/96
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	právny úkon-odporovateľnosť predbežné opatrenie občianske súdne konanie dovolanie-dovolacie dôvody

spisová značka	I. ÚS 152/2018
populárny názov	prípustnosť mimoriadneho dovolania
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	16.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritórneho rozhodnutia vyneseného v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia je legitímna v okamihu, keď sa v konaní alebo v rozhodnutí vyskytnú také pochybenia, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi platiacimi v civilnom procese, pričom tieto pochybenia nie sú riešiteľné inak, než použitím mimoriadneho opravného prostriedku
skutkový stav a základné fakty	<p>V konaní vedenom okresným súdom sa sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne domáha proti žalovanej Slovenskej republike, v zastúpení Ministerstvom financií Slovenskej republiky, náhrady škody (a ušlého zisku) v sume 4 473 112,35 € s príslušenstvom, ktorá jej mala byť spôsobená v príčinnej súvislosti s ňou tvrdeným nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím Daňového úradu Bratislava I (ďalej len „správca dane“) pri registrácii inej spoločnosti (IMMO SK s. r. o.) za platiteľa dane z pridanej hodnoty, ktoré mali viesť k jej majetkovej ujme a vzniku škody.</p> <p>Vo veci samej rozhodol rozsudkom okresný súd prvýkrát 18. februára 2009, ktorým čiastočne nároku sťažovateľky vyhovel, pričom toto rozhodnutie bolo na základe odvolania žalovanej potvrdené aj rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 190/09 z 30. júna 2009. Žalovaná podala následne dovolanie, ktoré bolo najvyšším súdom odmietnuté. Následne generálny prokurátor podal v tejto veci mimoriadne dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 M Cdo 13/2010 z 20. marca 2012 tak, že v časti uplatneného nároku zrušil napadnuté rozsudky a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že obidva sudy sa nedostatočne vysporiadali s otázkou, či príčinou škody je nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie, a v nadväznosti na to mali posúdiť aj námietku premlčania.</p> <p>Okresný súd druhýkrát rozsudkom zo 17. januára 2013 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu škody v sume 4 473 112, 35 € spolu s úrokom z omeškania, ktorý potvrdil rozsudkom sp. zn. 5 Co 230/2013, 5 Co 231/2013 z 24. júna 2014 aj krajský súd. Rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu nadobudli právoplatnosť 22. augusta 2014. Na podnet žalovanej podal 4. júna 2015 generálny prokurátor mimoriadny opravný prostriedok (mimoriadne dovolanie), o ktorom rozhodol napadnutým uznesením najvyšší súd tak, že zrušil rozsudky okresného súdu a krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka brojí proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a namieta, že najvyšší súd „ústavne nesúladným spôsobom vyložil právnu normu, ktorú vo svojom rozhodovacom procese aplikoval“, a tiež tvrdí, že napadnuté uznesenie „vykazuje znaky arbitrárnosti a je ústavne nekonformným spôsobom odôvodnené“.</p> <p>Sťažovateľka tvrdila, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo procesné neprípustné s poukazom na skutočnosť, že „samotný žalovaný využil inštitút mimoriadneho opravného prostriedku, o ktorom najvyšší súd konal a teda</p>

	<p>nápravu žalovaným tvrdených porušených práv bolo možné dosiahnuť aj prostredníctvom ním podaného dovolania. Žalovaný však vo svojom dovolaní nenamietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) OSP). Okrem toho v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora absentoval dovolací dôvod, nakoľko okolnosť, ktorú generálny prokurátor namietal, sa týkala výlučne odlišného hodnotenia skutkového stavu a odlišných skutkových a právnych záverov, a teda v žiadnom prípade nešlo o spôsobilý dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 243 f ods.1 písm. c) OSP. Predpoklady prelomenia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia neboli splnené. Najvyšší súd nerešpektoval princíp viazanosti dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní.“</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytýkaných v mimoriadnom dovolaní. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že z početnej judikatúry EŠLP možno vyvodit' kritický postoj EŠLP k mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré závisia od úvahy príslušného orgánu verejnej moci, či dôjde k podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku, alebo nie a následne k vyneseniu rozhodnutia, ktorým sa zruší právoplatné konečné rozhodnutie. V zmysle judikatúry EŠLP je však prípustné zasiahnuť do nastolenej právnej istoty právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho súdu vtedy, ak v konaní došlo k zásadnej vade alebo závažnému excesu, ktorý je potrebné napraviť, ak sú tu mimoriadne okolnosti prípadu. Uplatňovanie tohto princípu je zdôraznený zásadou, že žiadna zo strán nie je oprávnená žiadať o preskúmanie konečného a závažného rozhodnutia len z toho dôvodu, aby dosiahla znovuotvorenie prípadu a jeho nové skúmanie, pretože takýto mimoriadny opravný prostriedok by de facto mal charakter odvolania. Zrušené môžu byť iba na účely nápravy fundamentálnych chýb (pozri Ryabykh proti Rusku z 3. 12. 2003, sťažnosť č. 52854/99, bod 52).</p> <p>Ústavný súd už vo veci sp. zn. III. ÚS 357/2013 uviedol, že «v súvislosti s aplikáciou predmetných ustanovení OSP a ich ústavne konformným výkladom (§ 243e a nasl. OSP, pozn.), majú na pamäti judikatúru EŠLP, dospel k záveru, že pokiaľ zákonodarca odvádza prípustnosť mimoriadneho dovolania z porušenia zákona s odkazom na ustanovenie § 243f OSP, kde bližšie konkretizuje možné dôvody, medzi ktoré zaradil aj nesprávne právne posúdenie veci, tak potom v prípade podania mimoriadneho dovolania práve z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia je potrebné pod porušením zákona rozumieť také porušenie procesného práva – zákona, ktoré v konečnom dôsledku znamená zároveň aj nesprávne právne posúdenie (či už hmotnoprávneho, alebo prípadne procesného charakteru). K takémuto interpretačnému záveru dospel ústavný súd v spojitosti s kumulatívnym predpokladom prípustnosti mimoriadneho dovolania, ktorý stanovuje podmienku, ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu.»</p> <p>Judikatúra ústavného súdu i súdov všeobecných sa v otázke prípustnosti mimoriadneho dovolania podávaného generálnym prokurátorom plynutím času menila, a to predovšetkým pod vplyvom judikatúry EŠLP. Zmenu možno vyjadriť trendom reštriktívnejšieho prístupu súdnych orgánov k oprávneniu generálneho prokurátora podávať mimoriadne dovolanie. Okrem už uvedeného EŠLP opakovane potvrdil, že pripúšťa určité zásahy do konečných súdnych rozhodnutí ako výnimku zo zásady právnej istoty a zo zásady res iudicata, ak je</p>

takýto zásah odôvodnený potrebou nápravy extrémnej chyby.

Ústavný súd 18. marca 2015 pod sp. zn. PLz. 3/2015 prijal zjednocujúce stanovisko, ktorého právna veta znie: „Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.“ Okrem toho tiež uviedol: „Snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritórneho rozhodnutia vyneseného v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia je legitímna v okamihu, keď sa v konaní alebo v rozhodnutí vyskytnú také pochybenia, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi platiacimi v civilnom procese, pričom tieto pochybenia nie sú riešiteľné inak, než použitím mimoriadneho opravného prostriedku.“

Ústavný súd preskúmal nosné dôvody uvádzané sťažovateľkou, ako aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, vyjadrenia najvyššieho súdu a generálneho prokurátora k sťažnosti a po ich preštudovaní dospel k záveru, že tieto námietky neobstoja už len z toho dôvodu, že na rozdiel od bohatej judikatúry ústavného súdu a najvyššieho súdu v podobných veciach, keď nebolo uznané mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, v tejto veci tomuto mimoriadnemu dovolaniu predchádzalo aj dovolanie podané žalovanou, ktoré bolo v rozsahu namietaných skutočností neskôr odmietnuté. Ak generálny prokurátor vedel už z podnetu žalovanej, že bolo podané žalovanou aj dovolanie, ktoré oprela o ustanovenie § 237 písm. f) OSP, ktoré asi v tejto veci neprinesie žiadnu zmenu a bude aj tak odmietnuté z procesných dôvodov, teda nebude potenciálne spôsobilé podstatne ovplyvniť rozhodnutie v merite veci, podal v tejto veci mimoriadne dovolanie opierajúc sa o tvrdenie, že podľa jeho názoru „bol porušený zákon, nakoľko konajúce súdy opätovne nesprávne právne posúdili (§ 243f ods. 1 písm. c) OSP“, ktorý dôvod procesne želateľným spôsobom nemohla uplatniť žalovaná – (tento dôvod bol pri potvrdzujúcich rozhodnutiach odvolacích súdov zákonne vylúčený), a potom nič nebránilo generálnemu prokurátorovi, aby tento dôvod uviedol a aby ho dovolací súd aj vecne posúdil. Pokiaľ generálny prokurátor napadol konanie „nesprávnym právnym, posúdením vecí“, v zásade nemožno vylúčiť ani prípadné rozšírenie dôvodov súdneho prieskumu, samozrejme, v rozsahu procesnej legitímácie „nesprávneho právneho posúdenia vecí“ (zásada „iura novit curia“).

V okolnostiach danej veci najvyšší súd v napadnutom uznesení, ktorým rozhodoval o mimoriadnom dovolaní vtedy, keď vedel, že už bolo dovolanie žalovanej odmietnuté, o.i. uviedol, že „Plnenie povinnosti v oblasti daňového práva nemôže byť škodou (ušlým ziskom). V právnej vete judikátu R 28/2008 sa mimo iného uvádza: „Plnenie povinností, ktoré vyplýva z predpisu spadajúceho do oblasti verejného (daňového) práva, nemôže byť škodou v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánov štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Samotná existencia povinnosti daňovníka zaplatiť daň nie je skutočnou škodou, ani ušlým ziskom. Majetok žalobkyne sa zmenšil až splnením tejto povinnosti. Daň je povinne peňažné plnenie vyberané štátom. Má charakter jednostrannej povinnosti ukladanej bez toho, aby povinná osoba mala nárok na ekvivalentné plnenie v súvislosti s uskutočnením peňažnej daňovej platby. K zaplateniu dane (ktoré pre žalobkyňu znamenalo zmenšenie jej majetku) došlo v rámci verejnoprávneho (daňového) vzťahu. Plnenie povinnosti, vyplývajúcej z predpisu, ktorý spadá do oblasti verejného (daňového) práva, nemôže byť škodou v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.“

Najvyšší súd k povinnej registrácii zdaniteľných osôb: "Ide o tzv. povinnú registráciu zdaniteľných osôb v nadväznosti na dosiahnutie obratu definovaného

zákonom o DPH, čo znamená, že po dosiahnutí príslušného obratu je povinnosťou zdaniteľného subjektu podať žiadosť o registráciu správcovi dane. Registráciu platiteľa DPH realizuje príslušný správca dane. Nevyhnutným predpokladom pri povinnej, ako aj dobrovoľnej registrácii je to, že žiadateľ je zdaniteľnou osobou. Správca dane disponuje vždy určitou mierou voľnej úvahy pri prijímaní záveru o identifikácii zdaniteľnej osoby na účely DPH (v zmysle zákona o DPH platného do 31. decembra 2003). Nemožno preto konštatovať, že pri tzv. povinnej registrácii má žiadateľ bez ďalšieho právo stať sa platiteľom dane. Vychádza sa z toho, že registráciou ide o uvalenie daňového bremena štátom. Ak správca dane nevykoná registráciu platiteľa DPH (dôvod úvahy nerozhoduje), zdaniteľná osoba nie je zaťažovaná touto daňou. Nezaloženie daňovej povinnosti je ujmou oprávneného subjektu (štátu) v daňovo-právnom vzťahu, nie povinného subjektu (zdaniteľnej osoby).

Uplatnené nároky na náhradu škody (a ušlého zisku) spájané so zaplatenou daňou - DPH na vstupe (nemožnosťou jej odpočítania, či vrátenia) a daňovými sankciami nemôžu byť považované za škodu alebo ušlý zisk v zmysle zákona č.58/1969 Zb., nevznikla tu ani povinnosť ich náhrady štátom v zmysle zákona č.58/1969 Zb. Ide totiž o splnenie povinností, ktoré vyplývajú priamo z finančno-právneho (daňovo-právneho) vzťahu vznikajúceho v oblasti verejného práva, založeného na nerovnoprávnom postavení jeho subjektov. Uplatnené nároky na náhradu škody (a ušlého zisku) spájané so zaplatenou daňou - DPH na vstupe (nemožnosťou jej odpočítania, či vrátenia) a daňovými sankciami nemôžu byť považované za škodu alebo ušlý zisk v zmysle zákona č.58/1969 Zb., nevznikla tu ani povinnosť ich náhrady štátom v zmysle zákona č.58/1969 Zb. Ide totiž o splnenie povinností, ktoré vyplývajú priamo z finančno-právneho (daňovo-právneho) vzťahu vznikajúceho v oblasti verejného práva, založeného na nerovnoprávnom postavení jeho subjektov.

Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Ak daňový úrad nevykoná registráciu platiteľa DPH i keď tak vykonať mohol (mal), nemôže len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti (bez ďalšieho) zodpovedať za všetko, čo malo negatívny dopad na majetok žiadateľa o registráciu tejto dane. Len všeobecné tvrdenie o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti.

Podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že svoje závery o prípustnosti a odôvodnenosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu najvyšší súd odôvodnil zrozumiteľne, jasne a vyčerpávajúcym spôsobom, opierajúc sa o konkrétnu svoju judikatúru a ústavného súdu v obdobných veciach. Ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným postupom a uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu napádané rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno podľa ústavného súdu bez ďalšieho považovať za svojvoľné, arbitrárne, vnútorne rozporné ani odporujúce podstate a účelu aplikovaných právnych noriem. Otázka posúdenia prípustnosti mimoriadneho dovolania je navyše otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd konštatuje, že v tejto časti sťažnosť napriek tomu, že je sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, neobsahuje náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (nie je riadne

	<p>odôvodnená podľa § 20 ods. 1 tohto zákona, pretože neobsahuje argumentáciu konkretizovanú na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, s ktorou by sa dalo polemizovať, resp. oponovať jej konkrétnymi argumentmi.), a preto v tejto časti ju ústavný súd odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.</p> <p><u>Ústavný sud rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľky odmietol.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>Plz. 3/2015 ESELP DRAFT-OVA, a.s. proti Slovenskej republike z 9.6.2015 (sťažnosť č. 72493/10)</p> <p>ESELP COMPCAR, s.r.o proti Slovenskej republike z 9.6.2015</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>právomoc-právomoc všeobecného súdu daň-rozhodnutie v daňovom konaní dovolanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu generálny prokurátor arbitrážnosť advokát, advokácia-zastúpenie advokátom mimoriadne dovolanie</p>

spisová značka	I. ÚS 172/2018
populárny názov	poškodený v trestnom konaní
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	16.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Charta základných práv Európskej únie čl. 47 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Nezávisle od skutočnosti, či postavenie poškodeného je založené ujmou v majetkovej sfére alebo ujmou na iných právach, možnosť uplatňovania všetkých ich procesných práv (vrátane práva zúčastňovať sa hlavného pojednávania v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku) je vylúčená nepripustením účasti poškodených v trestnom konaní rozhodnutím najvyššieho súdu podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv postupom okresného súdu v trestnom konaní spočívajúcom v tom, že okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 15. februára 2018 prestal konať so sťažovateľkou ako poškodenou v tomto trestnom konaní. Najvyšší súd uznesením rozhodol o nepripustení účasti poškodených v namietanom trestnom konaní podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku. Sťažovateľka uviedla, že napriek uzneseniu najvyššieho súdu s ňou okresný súd konal ako s poškodenou a umožnil jej realizáciu všetkých práv poškodenej (vrátane uplatnenia nároku na náhradu škody po prednesení obžaloby bez toho, že by okresný súd vydal uznesenie podľa § 256 ods. 3 Trestného poriadku o nepripustení sťažovateľky ako poškodenej v trestnom konaní) až do pojednávania uskutočneného 15. februára 2018, keď okresný súd prestal konať so sťažovateľkou ako poškodenou a predseda senátu ani nezaregistroval účasť splnomocneného zástupcu

	sťažovateľky na tomto hlavnom pojednávaní. Takýto postup okresného súdu na hlavnom pojednávaní konanom 15. februára 2018 sťažovateľka považuje za zjavne nezákonný a porušujúci ňou označené práva.
z odôvodnenia	<p>Jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľ'a trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Pre účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv (m. m. I. ÚS 263/09, II. ÚS 676/2016).</p> <p>Ústavný súd zdôrazňuje, že nezávisle od skutočnosti, či postavenie poškodeného je založené ujmou v majetkovej sfére alebo ujmou na iných právach, možnosť uplatňovania všetkých ich procesných práv (vrátane práva zúčastňovať sa hlavného pojednávania v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku) je vylúčená nepripustením účasti poškodených v trestnom konaní rozhodnutím najvyššieho súdu podľa § 47 ods. 3 Trestného poriadku, ako bolo rozhodnuté aj v namietanom trestnom konaní.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že v minulosti už viackrát vyslovil, že práva obsiahnuté v dohovore vykladá v intenciách judikatúry ESĽP, z ktorej okrem iného vyplýva, že čl. 6 dohovoru je v zásade aplikovateľný, pokiaľ sa poškodený k trestnému konaniu pripojí s cieľom získať náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená. Namietat' porušenie práv vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru nebude môcť ten poškodený, ktorý sa trestného konania zúčastňuje len s cieľom prispieť k odsúdeniu obvineného (Corbu proti Rumunsku, rozhodnutie z 31. 3. 2009, č. 27396/04, body 30 – 33). Keďže v danom prípade sťažovateľka dôvodí zachovanie jej práv poškodenej v trestnom konaní napriek nepripusteniu účasti poškodených v tomto konaní tým, že jej postavenie poškodenej je dané ujmou na iných právach, a teda jej účasť ako poškodenej je odôvodnená cieľom prispieť k odsúdeniu obžalovaných, v zmysle citovanej judikatúry ESĽP už len v príčinnej súvislosti s touto argumentáciou je vylúčená možnosť porušenia jej práv podľa čl. 6 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľky odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>I. ÚS 68/2012 I. ÚS 263/09, II. ÚS 676/2016</p> <p>ESĽP Corbu proti Rumunsku, rozhodnutie z 31. 3. 2009, č. 27396/04, body 30 – 33</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	trestné konanie strana-v trestnom konaní poškodený

Nález - priet'ahy:

spisová značka	I. ÚS 34/2018
populárny názov	opakované priet'ahy v konaní
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	16.05.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Samotnú vecnú zložitost' nemožno dávať do súvislosti s dlhotrvajúcou nečinnosťou všeobecného súdu. V dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci.
skutkový stav a základné fakty	Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe, ktorou sa žalobcovia proti sťažovateľke, ktorá vystupuje v konaní v procesnom postavení žalovanej, domáhali odstránenia neoprávnenej stavby, resp. zriadenia vecného bremena. Sťažovateľka vstúpila do súdneho sporu, ktorý sa začal v r. 1994, dňa 17.6.2004. V r. 2013 zrušil Najvyšší súd rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd následne v r. 2017 zrušil rozsudok okresného súdu z r. 2008 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka pripisuje zodpovednosť za doterajšiu neprimeranú dĺžku konania, ktoré vo vzťahu k nej trvá viac ako 13 rokov, okresnému súdu a okresnému súdu vytýka, že svojím nesprávnym rozhodnutím z r. 2008, ktoré bolo po viac ako 8 rokoch a 9 mesiacoch odvolacím súdom zrušené, prispel k predĺženiu konania o uvedenú dobu. Priet'ahy v namietanom konaní už boli predmetom posudzovania zo strany ústavného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že práva právnej predchodkyne sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené (nález sp. zn. IV. ÚS 239/08).
z odôvodnenia	Judikatúra EŠLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníkov a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania, ako aj so zreteľom na vstupovanie ďalších účastníkov do konania v súvislosti s právnym nástupníctvom po zomrelých žalobcoch možno napadnuté konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Samotnú vecnú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s dlhotrvajúcou nečinnosťou okresného súdu. Preskúmané konanie nemožno podľa názoru ústavného súdu kvalifikovať ako zložité po právnej stránke, pretože výklad a používanie právnej úpravy vzťahujúcej sa na daný prípad sú stabilizované v judikatúre všeobecných súdov. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníčky namietaného konania ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené v jej

	<p>neprospech, a teda nemožno jej pričítať žiadny podiel na zodpovednosti za dĺžku namietaného konania.</p> <p>Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, bol postup okresného súdu. Ústavný súd zdôrazňuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. I. ÚS 376/06, III. ÚS 90/07, III. ÚS 109/07). Ústavný súd pri posudzovaní postupu súdu hodnotil len obdobie počnúc vstupom sťažovateľky do namietaného konania, tj. od r. 2004. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti, z vyjadrenia okresného súdu, z chronológie úkonov doručenej okresným súdom spolu s vyjadrením k sťažnosti, ako aj z obsahu súdneho spisu predloženého ústavnému súdu na nahliadnutie, ústavný súd zistil, že celé konanie na okresnom súde je poznačené neefektívnou s nesústredenou činnosťou súdu a viacerými obdobiami nečinnosti. Ústavný súd poukazuje na najvýraznejšie procesné pochybenie okresného súdu, ktorý dovolanie podané žalobcami proti rozsudku odvolacieho súdu 19. mája 2010 doručené okresnému súdu, predložil na rozhodnutie dovolaciemu súdu až 13. decembra 2013, teda po viac ako 3 rokoch a 5 mesiacoch od podania dovolania okresnému súdu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu konanie, ktoré trvá od jeho začatia 23,5 roka a od vstupu sťažovateľky do konania takmer 14 rokov bez právoplatného rozhodnutia vo veci samej, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 3/09, III. ÚS 170/2010, III. ÚS 21/2014). Z tohto dôvodu ústavný súd nepovažoval za potrebné osobitne vyhodnocovať a uvádzať prípadne jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu (m. m. IV. ÚS 280/2011), pretože v okolnostiach danej veci už samotná dĺžka konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a ničím neospravedlňiteľná. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Sťažovateľka v petite svojej sťažnosti tiež navrhla, aby ústavný súd vo výroku svojho nálezu zakázal okresnému súdu pokračovať v porušovaní jej v sťažnosti označených práv. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že v príkaze konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov uloženom okresnému súdu v náleze sp. zn. IV. ÚS 239/08 zo 16. decembra 2008 je z podstaty veci zahrnutá aj požiadavka (príkaz), aby okresný súd nepokračoval v porušovaní tých práv sťažovateľky, ktorých porušenie jeho postupom v napadnutom konaní bolo týmto nálezhom vyslovené. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).</p> <p>Ústavný súd zároveň priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 3000 eur, ako aj náhradu trov v sume 374,81 eur.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné práva sťažovateľky porušené boli.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>IV. ÚS 239/08 I. ÚS 41/02 I. ÚS 19/00 I. ÚS 54/02</p>

	II. ÚS 32/02
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prieťahov občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok prieťahy v konaní

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.